

วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน
(๒๗ วาระ)ในปี ๒๕๖๐
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “เศรษฐกิจอนาคต”
(การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน)

สารบัญ

วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ ของ คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง “เศรษฐกิจอนาคต”

การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	๑
๑. เหตุผลและความจำเป็นของการปฏิรูป	๑
๒. ข้อเสนอการปฏิรูปและพัฒนา	๑
๓. ความคืบหน้าของการขับเคลื่อน	๓
๔. ปัญหา/อุปสรรคในการขับเคลื่อน	๓
๕. ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี	๓

.....

การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
(จำนวน ๒ เรื่อง ๑.การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และ
๒. การปฏิรูประบบที่พักแรม และข้อมูลคนเข้าเมือง)

๑. เหตุผลและความจำเป็นของการปฏิรูป

สภาพปฏิรูปแห่งชาติ กำหนดประเด็นปฏิรูปด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ๑) การปฏิรูปวิสัยทัศน์ของการพัฒนาการท่องเที่ยว (Vision) ให้มุ่งเน้นเป้าหมายได้และนักท่องเที่ยวคุณภาพ การจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน จัดให้มีบริการทางการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน กระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ๒) การพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจการท่องเที่ยวพิเศษ การส่งเสริมการขยายธุรกิจด้านการท่องเที่ยวของไทยในต่างประเทศ และ ๓) การปฏิรูปการบริหารจัดการเชิงโครงสร้าง (Restructuring) ให้ทำงานแบบ ๓ ประสาน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคชุมชน

ทั้งนี้ ประเด็นปฏิรูปด้านการท่องเที่ยวของสภาพปฏิรูปแห่งชาติ ได้ถูกดำเนินการไปแล้วในหลายประเด็น สภาพขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ จึงสานต่อประเด็นที่สำคัญและเร่งด่วน เพื่อเร่งขับเคลื่อนการปฏิรูปต่อไป โดยเฉพาะในส่วนของกำหนดยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของประเทศไทย ที่กระจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานของรัฐ ทำให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวขาดความเป็นเอกภาพและไม่ต่อเนื่อง นอกจากนี้ แหล่งท่องเที่ยวอันเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวหลากหลายประเภท ยังมีได้มีระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นเหตุให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมและไม่สามารถสร้างประโยชน์สูงสุดได้ตามความต้องการ อันนำมาซึ่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศให้มีคุณภาพและความยั่งยืน

สำหรับการปฏิรูปด้านการท่องเที่ยว มุ่งไปสู่เป้าประสงค์ ๓ ประการหลัก คือ ประการที่หนึ่ง การบูรณาการงานด้านการท่องเที่ยว เพื่อเสริมประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ประการที่สอง การมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนอย่างทั่วถึง (Inclusive) เพื่อเพิ่มการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำ และ ประการที่สาม การสร้างความยั่งยืนด้านการท่องเที่ยว และควรพิจารณาจัดให้การท่องเที่ยวอยู่ในประเด็นด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากมีศักยภาพและมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก

๒. ข้อเสนอการปฏิรูปและพัฒนา

คณะกรรมการเลือกประเด็นที่สมควรเร่งดำเนินการปฏิรูป ๕ ประเด็น โดยพิจารณาจากความสำคัญ ความเร่งด่วน และความสัมฤทธิ์ผลของการปฏิรูปภายใต้กรอบระยะเวลาที่มีอยู่ คือ

๑) การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ และบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

๑.๑) ปรับโครงสร้างคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.) ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิ ให้มีภาคเอกชนเพิ่มขึ้นทั้งในด้านสาขาอาชีพและพื้นที่ โดยให้ครอบคลุมถึงชุมชนและสถาบันการศึกษา

๑.๒) จัดตั้งสำนักงานนโยบายและขับเคลื่อนการท่องเที่ยว ภายใต้การกำกับของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อขับเคลื่อนงานในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.)

๑.๓) ตั้งคณะกรรมการเร่งรัดพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อบูรณาการและขับเคลื่อนการท่องเที่ยวร่วมกับภาคเอกชน

๑.๔) ตั้งคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวรายพื้นที่ร่วมกับภาคเอกชนอย่างถาวรในทุกจังหวัด รวมถึงจังหวัดที่ไม่ได้อยู่ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

๑.๕) ปรับโครงสร้างให้องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (สสปน.) และสำนักงานพัฒนาพิงคนครมาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๒) การปฏิรูประบบที่พักแรมและข้อมูลคนเข้าเมือง

การปฏิรูประบบข้อมูลคนเข้าเมือง

๒.๑) จัดทำ Platform ใหม่ สำหรับจัดเก็บข้อมูลการลงทะเบียนที่พักแรม และข้อมูลคนเข้าเมืองให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน (Single Platform) โดยอ้างอิงข้อมูลจาก e-Passport เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบและใช้ข้อมูล

๒.๒) บังคับใช้กฎหมาย โดยกวดขันการแจ้งทะเบียนการเข้าพักชาวต่างชาติ ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๘

๒.๓) ให้ลงทะเบียนเข้าพักสำหรับชาวต่างชาติด้วย Passport สำหรับที่พักทุกประเภท โดยบันทึกข้อมูลผ่านระบบ Online และเก็บสำเนา Passport เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนถูกต้อง

๒.๔) ยกเลิกการใช้บัตร ตม.๖ ในการผ่านเข้าออกประเทศ ทั้งคนไทยและต่างชาติ โดยใช้ข้อมูลจาก e-Passport และข้อมูลการลงทะเบียนเข้าพักแบบ Online แทน โดยเริ่มยกเลิกการใช้บัตร ตม.๖ สำหรับคนไทยได้ทันที และยกเลิกการใช้บัตร ตม.๖ สำหรับคนต่างชาติ หลังทดลองระบบจนมั่นใจในความพร้อม

การปฏิรูประบบที่พักแรม

๒.๕) ทบทวนการจัดประเภทที่พักแรม และกำหนดมาตรฐานข้อบังคับให้ครอบคลุมที่พักทุกประเภท เพื่อยกระดับมาตรฐานและความปลอดภัย โดยปรับปรุงกฎหมายเพื่อส่งเสริมและควบคุมที่พักแรมที่ยังไม่มีกฎหมายรองรับ และใช้มาตรฐานของกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นมาตรฐานของธุรกิจโรงแรม

๒.๖) เพิ่มบทลงโทษและบังคับใช้กฎหมาย เพื่อควบคุมผู้ประกอบการที่ผิดกฎหมาย โดยแก้ไขพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมระบุเลขที่ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงแรมในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และให้มีการเพิ่มบทลงโทษผู้กระทำความผิด

๓) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวของคนในท้องถิ่น (Inclusive Tourism)

๔) การบริหารขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Capacity Management) รวมถึงการบริหารการจัดเก็บรายได้ และการกระจายงบประมาณ ให้เหมาะสมสอดคล้อง

๕) การรักษามาตรฐานการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของไทยให้อยู่ในระดับสากล (World Class) ปฏิรูประบบที่พักแรม

หลังจากปฏิรูปโครงสร้างองค์กรตามข้างต้นแล้ว จะใช้โครงสร้างใหม่ในการขับเคลื่อนประเด็นที่สมควรเร่งดำเนินการปฏิรูปที่เหลือ ในรูปแบบโครงการนำร่อง (Pilot Project)

๓. ความคืบหน้าของการขับเคลื่อน

๑. การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โดยการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๑) ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ มีมติเห็นชอบ

๑.๒) ๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศนำเสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรี

๑.๓) นายกรัฐมนตรีเห็นชอบ ส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และกีฬา (คณะที่ ๖ พลเอกธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร รองนายกรัฐมนตรี)

๑.๔) การปฏิรูปตามแนวทางข้อเสนอการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้เริ่มถูกดำเนินการแล้วในบางส่วน อาทิ การปรับปรุงพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ และการเพิ่มตัวแทนภาคเอกชนในคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เป็นต้น

๒. การปฏิรูประบบที่พักแรมและข้อมูลคนเข้าเมือง

- ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ มีมติเห็นชอบและให้คณะกรรมการพิจารณาไปปรับปรุงก่อนเสนอรายงานพร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๓. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวของคนในท้องถิ่น (Inclusive Tourism)

- อยู่ระหว่างจัดทำรายงาน คาดว่าจะนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศราวกลางเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐

๔. ปัญหา / อุปสรรคในการขับเคลื่อน

๔.๑) การจัดตั้งสำนักงานนโยบายและขับเคลื่อนการท่องเที่ยว ภายใต้การกำกับของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อขับเคลื่อนงานในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ททช.) ยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ ทำให้การดำเนินการค่อนข้างใช้เวลา ทั้งที่เป็นโครงสร้างที่มีความสำคัญ

๔.๒) การจัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการการท่องเที่ยวจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวรายพื้นที่ร่วมกับภาคเอกชนอย่างถาวร ในทุกจังหวัด ยังไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการ

๔.๓) ยังไม่มีการปรับโครงสร้างให้ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (สสปน.) และสำนักงานพัฒนาพิงคนคร มาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๕. ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี

ข้อเสนอการปฏิรูปที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแล้ว ควรจัดลำดับความสำคัญ (Priority) และเร่งดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว